

El *conco*(ALDC, III, 455. El *conco*)

L'enunciat es refereix al 'solter d'edat avançada'. Els significants més estesos són *conco*, *fadri vell*, *fadri magenc* i *matxutxo*. *Conco* és l'hipocorístic de *oncle*, -o (potser de **avóncol*), mots que també es fan servir, juntament amb el dim. *oncllet* (com *tio* i *tiet*, veg. mapa 363; o amb el suf. augmentatiu cast. -ón, *tion*, veg. mapa 362); *matxutxo* és un manlleu al cast. *machucho* 'assenyat, assossegat, que té anys', potser de l'ár. MA'ĠŪĠ 'gent del nord', pel caràcter flegmàtic dels septentrionals (Coromines), però no s'ha de descartar que sigui un der. de *macho*; també és d'origen cast. *solteron*, de *soltero* amb el suf. augmentatiu -ón; *fadri vell*, sintagma lexicalitzat, amb un determinant relatiu a l'edat i que es repeteix en designacions com *fradinango* 74, var. de *fadrinardo*; *fadrinet* 17; *fadrinot* 82, 133, de *fadri* 17, 124 i el suf. augmentatiu -ot; *fadri vellardo* 75, 76, 79, de *vell* més el suf. pejoratiu -ard amb -o hipocorística; *fadri gran* 85; *fadri granat* 81 (o simplement *granat* 25); *fadri garrut* 83, 84, des 'que ha arribat a total creixement';

fadri ranci ("ràncio" 155); *vell* 152 (o *solter vell* 119); *vellaco* 136, 152, 156, 159; *jai* 'home vell' 73, a partir del femení *jaia*, per imitació infantil de *àvia*, *mosso vell* (veg. mapa 343), i metàfores animalístiques o botàniques com *gat vell* 73, *capó* 77, *crestat* 22; *renoc* 28, 57, a partir de 'planta ressecada'; *fadri dur* 152, 155, 184, 190, potser per la resistència al fadrinatge; *fadri magenc* amb un determinant der. de *maig* més el suf. -enc, potser metàfora relativa a 'lloc abundós d'herba espigada'; *cabaler* 90, 99, pel germà de l'hereu, solter, que conviu amb aquest (veg. mapa 362). Altres mots: *fadri bord* 5, potser perquè no és casat i no produeix fruit; *en espolons* 184, castellanisme per *esperons*; notem la unitat fraseològica, indicadora d'haver passat la fase juvenil, *ja ha passat el pontet* 152.

Notem la intrusió de *matxutxo* en val. i de *solteron* en punts diversos del Principat.

Conco i *fadri vell*, aquest en la definició, són mots normatius des del DG₁, 1932.

